

ᠮᠣᠩᠭᠠᠨᠭ᠎ᠠ ᠠᠶᠢᠯᠲᠦᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠪᠦᠬᠦᠨᠢᠢ ᠡᠨᠢ ᠦᠳᠦᠷᠢᠶᠢᠨ ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠩᠭ᠎ᠠ ᠠᠶᠢᠯᠲᠦᠭ᠎ᠠ

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДАД
ЗОРИУЛСАН СУРГАЛТ

2023.11.21.

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠬᠤᠠᠭᠤᠯᠠᠭ ᠲᠤᠬᠠᠢ
ᠲᠤᠬᠠᠢ

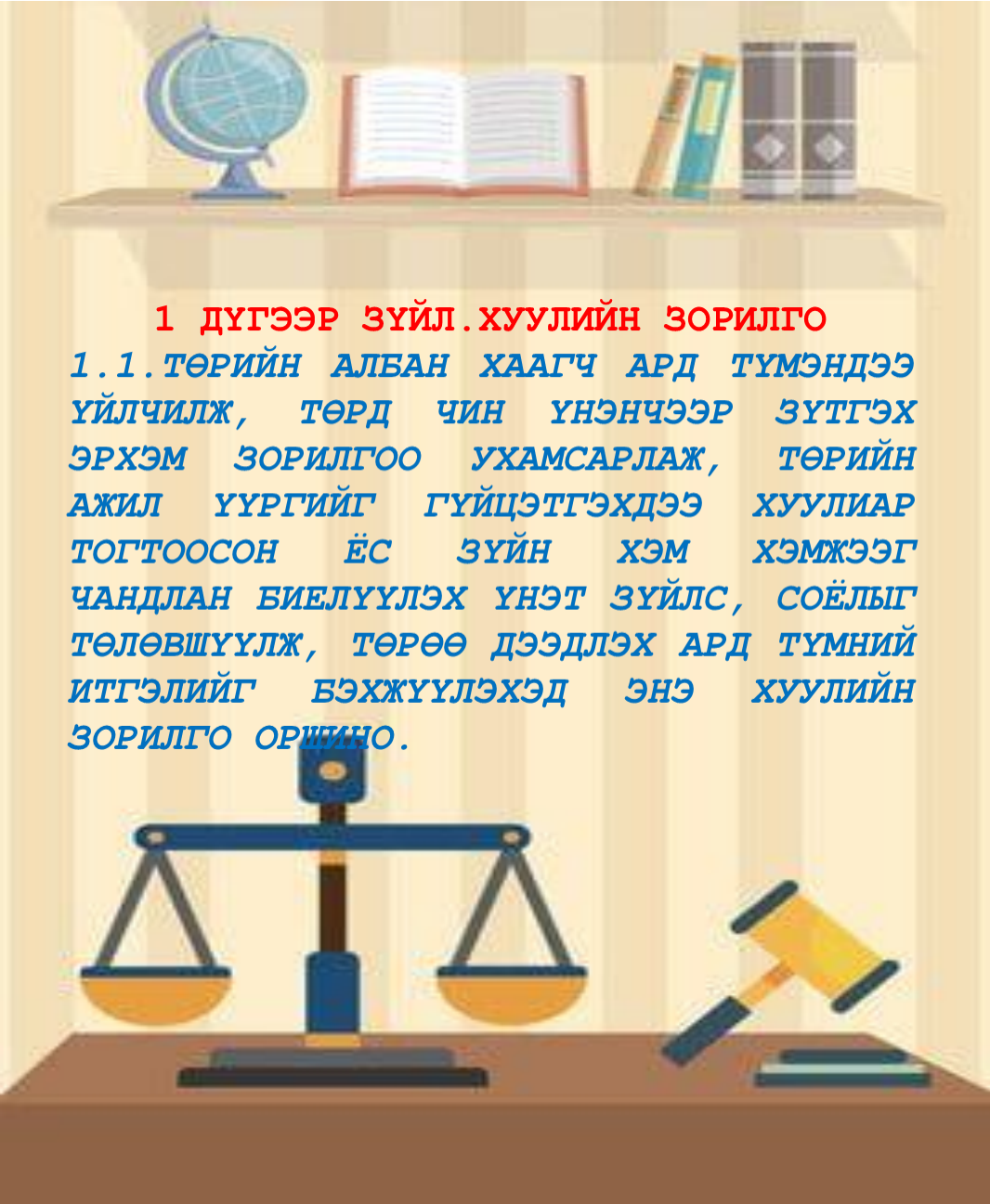

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 05 сарын 04

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ТУХАЙ

1 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ.ХУУЛИЙН ЗОРИЛГО

1.1.ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ АРД ТҮМЭНДЭЭ ҮЙЛЧИЛЖ, ТӨРД ЧИН ҮНЭНЧЭЭР ЗҮТГЭХ ЭРХЭМ ЗОРИЛГОО УХАМСАРЛАЖ, ТӨРИЙН АЖИЛ ҮҮРГИЙГ ГҮЙЦЭТГЭХДЭЭ ХУУЛИАР ТОГТООСОН ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ЧАНДЛАН БИЕЛҮҮЛЭХ ҮНЭТ ЗҮЙЛС, СОЁЛЫГ ТӨЛӨВШҮҮЛЖ, ТӨРӨӨ ДЭЭДЛЭХ АРД ТҮМНИЙ ИТГЭЛИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХЭД ЭНЭ ХУУЛИЙН ЗОРИЛГО ОРШИНО.

2.1.ЭНЭ ХУУЛИЙН ЗОРИЛТ НЬ ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ, НИЙТЛЭГ ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ТОГТООХ, САХИУЛАХ, ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, ЗӨРЧЛИЙГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ, ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭЛГЭХ, ОЛОН НИЙТЭД МЭДЭЭЛЭХТЭЙ ХОЛБОГДСОН ХАРИЛЦААГ ЗОХИЦУУЛАХАД ОРШИНО.

5.1.1. "**ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН НИЙТЛЭГ ХЭМ ХЭМЖЭЭ**" ГЭЖ ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ХУУЛЬД ЗААСАН ЧИГ ҮҮРГЭЭ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД БАРИМТЛАХ ЁС СУРТАХУУНЫ НИЙТЛЭГ ШААРДЛАГЫГ ;

5.1.2. "**ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛ**" ГЭЖ ЭНЭ ХУУЛЬД ЗААСАН ЁС ЗҮЙН НИЙТЛЭГ ШААРДЛАГЫГ ЗӨРЧСӨН ҮЙЛДЭЛ, ЭС ҮЙЛДЭХҮЙГ ;

5.1.3. "**ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА**" ГЭЖ ЭНЭ ХУУЛЬД ЗААСАН ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛД ХҮЛЭЭЛГЭХ АРГА ХЭМЖЭЭГ.

**ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН
НИЙТЛЭГ ХЭМ
ХЭМЖЭЭ**

**7.1.ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНДАА ДАРААХ
ЁС ЗҮЙН НИЙТЛЭГ ХЭМ ХЭМЖЭЭГ САХИН МӨРДӨНӨ:**

**7.1.1.АРД ТҮМЭНДЭЭ ЧИН
СЭТГЭЛЭЭСЭЭ ҮЙЛЧИЛЖ,
ТӨРИЙН АЛБАНЫ НЭР
ХҮНДИЙГ ЭРХЭМЛЭХ,**

**7.1.2.ЗАН ХАРИЛЦАА, ҮГ
ҮЙЛДЛЭЭРЭЭ ХҮНИЙ ЭРХ,
ЭРХ ЧӨЛӨӨ, НЭР ТӨР,
АЛДАР ХҮНД, ХУУЛЬ
ЁСНЫ АШИГ СОНИРХЛЫГ
ХҮНДЭТГЭХ,**

**7.1.3.ХУУЛЬ ЁС, ШУДАРГА
ЁСЫГ ДЭЭДЛЭН САХИХ,
АШИГ СОНИРХЛЫН
ЗӨРЧЛӨӨС АНГИД БАИХ,**

**7.1.4.АЛБАН ҮҮРГЭЭ
ГҮЙЦЭТГЭХДЭЭ ГАРГАСАН
ӨӨРИЙН БУРУУТАЙ ҮЙЛДЭЛ,
ЭС ҮЙЛДЭХҮЙН ТӨЛӨӨ ЁС
ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭДЭГ
БАИХ,**

**7.1.5.ТӨРИЙН УЛС ТӨРИЙН
АЛБАН ХААГЧААС БУСАД
ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ УЛС
ТӨРИЙН ХУВЬД ТӨВИЙГ
САХИЖ АЛИВАА УЛС ТӨРИЙН
ЭВСЭЛ, ХӨДӨЛГӨӨН, НАМЫН
НӨЛӨӨЛЛӨӨС АНГИД БАИХ,**

**7.1.6.ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ХУВЬД ХУУЛИАР
ТОГТООСОН ИРГЭНИЙ ЭРХ,
ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ
ХЯЗГААРЛАЛТЫГ ХҮЛЭЭН
ЗӨВШӨӨРӨХ,**

**7.1.7. АЛБАН ҮҮРГЭЭ
ГҮЙЦЭТГЭХДЭЭ БУСАД
АЛИВАА ХЭЛБЭРЭЭР
ДАРАМТ ҮЗҮҮЛЭХГҮЙ
БАИХ, ЯЛГАВАРЛАН
ГАДУУРХАХГҮЙ БАИХ,**

**7.1.8.БАЙГУУЛЛАГЫН
СОЁЛ, ДЭГ ЖУРАМ, АЛБАН
ХАРИЛЦААНЫ ЁС ЗҮЙГ
ЧАНД САХИХ, УЛСЫН
БОЛОН БАЙГУУЛЛАГЫН
НЭР ХҮНДЭД ХАРШИЛСАН
АЛИВАА ҮЙЛДЭЛ
ГАРГАХГҮЙ БАИХ, ОЛОН
НИЙТЭД ҮЛГЭР ЖИШЭЭ,
МАНЛАЙЛАЛ ҮЗҮҮЛЭХ,**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

**ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН
НИЙТЛЭГ ХЭМ
ХЭМЖЭЭ**

**7.1.ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНДАА ДАРААХ
ЁС ЗҮЙН НИЙТЛЭГ ХЭМ ХЭМЖЭЭГ САХИН МӨРДӨНӨ:**

**7.1.9.АЛБАН ҮҮРГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭХДЭЭ
НИЙТИЙН АШИГ СОНИРХОЛ БОЛОН
ХҮРЭЭЛЭН БАЙГАА ОРЧИНД
ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙГ ХАРГАЛЗАН
ҮЗЭХ,**

**7.1.10. БАГААР АЖИЛЛАХ, СУРАЛЦАХ,
ШИНЭ САНААЧИЛГЫГ ДЭМЖИХ, ХАМТ
ОЛНЫ ИТГЭЛЦЛИЙГ ЭРХЭМЛЭХ,
УДИРДАХ АЛБАН ТУШААЛТНЫ
ИТГЭЛИЙГ ДААЖ АЖИЛЛАХ,**

**7.2.ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙН 10.1.1
(төрийн улс төрийн), 10.1.3(төрийн тусгай)-Т ЗААСАН
АЛБАН ТУШААЛ ЭРХЭЛЖ БАЙГАА ТӨРИЙН
АЛБАН ХААГЧИЙН болон АВЛИГЫН ЭСРЭГ
ХУУЛИЙН 4.1.4(олон нийтийн радио телевизийн үндэсний
зөвлөлийн дарга, гишүүн, ерөнхий захирал), 4.1.7(бүх шатны ИТХ-
ын дарга, Төлөөлөгч), 4.1.9(ирээдүйн өв сан корпорацийн эрх
бүхий албан тушаалтан)-Д ЗААСАН ХУУЛИЙН
ЭТГЭЭДИЙН ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ЭНЭ
ХУУЛЬД НИЙЦҮҮЛЭН ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ
ТОГТООМЖООР ТОГТООНО.**

**7.3.ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
10.1.2 (төрийн захиргааны), 10.1.4(төрийн
үйлчилгээний)-Т ЗААСАН АЛБАН ТУШААЛ
ЭРХЭЛЖ БАЙГАА ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ,
АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХУУЛИЙН 4.1.3(төрийн
болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн
оролцоотой хуулийн этгээдийн удирдах болон компаний эрх
бүхий албан тушаалтан), 4.1.5 (улсын болон орон нутгийн
төсвөөс санхүүжилт авч төрийн тодорхой чиг үүргийг хууль
тогтоомжийн дагуу гүйцэтгэж байгаа ТББ-ын удирдах албан
тушаалтан)-Д ЗААСАН ЭТГЭЭДИЙН ЁС ЗҮЙН
ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ЭНЭ ХУУЛЬД НИЙЦҮҮЛЭН
ЗАСГИЙН ГАЗАР ТОГТООНО.**

**ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИД ТАВИГДАХ ЁС
ЗҮЙН НИЙТЛЭГ ШААРДЛАГА**

ИРГЭНИЙ ХҮСЭЛТЭД
АНХААРАЛТАЙ ХАНДАЖ, ХУУЛЬД
ЗААСАН БҮРЭН ЭРХИЙНХЭЭ
ХҮРЭЭНД ХАРИУ ӨГӨХ,

8.1.1.

ЭРХ БҮХИЙ БАЙГУУЛЛАГААС
БАТЛАСАН ХУВЦАСЛАЛТЫН
ШААРДЛАГЫГ БАРИМТЛАХ,

8.1.2.

БУСДЫН БИЕ ЭРХТНИЙ ОНЦЛОГИЙГ
ЗОХИСГҮЙ ҮГ, ҮЙЛДЛЭЭР ИЛЭРХИЙЛЭХИЙГ
ЦЭЭРЛЭХ, ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ
ӨӨРИЙГӨӨ ИЛЭРХИЙЛЭХ ҮЙЛДЛИЙГ ДАГАН
ДУУРАЙХГҮЙ БАЙХ, ЁС БУС ҮГ, ХЭЛЛЭГ
ХЭРЭГЛЭХГҮЙ БАЙХ,

8.1.3.

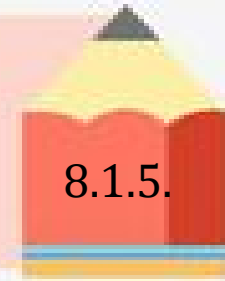
БУСДЫН АЖИЛ ХЭРЭГЧ САНАЛЫГ ҮЛ
ХАЙХРАХ, МУШГИН ГҮЙВУУЛАХГҮЙ
БАЙХ, ХУДАЛ МЭДЭЭЛЛИЙГ АЛИВАА
ХЭЛБЭРЭЭР ТАРААХГҮЙ БАЙХ,

8.1.4.

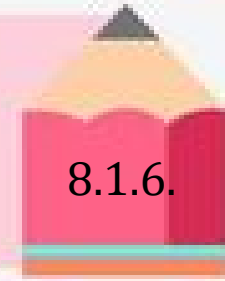
БУСДЫН ӨӨРИЙГӨӨ ХӨГЖҮҮЛЭХ, МЭДЛЭГ
УР ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ, СУРЧ
БОЛОВСРОХ ЭРХ, ХУУЛЬ ЁСНЫ АШИГ
СОНИРХЛЫГ ХЯЗГААРЛАХГҮЙ БАЙХ,

8.1.5.

АЛБАН ТОМИЛОЛТООР ГАДААД УЛСАД
АЖИЛЛАХДАА ДИПЛОМАТ ЁС, ЖАЯГИЙГ ЧАНД
БАРИМТЛАХ, МОНГОЛ УЛСЫН НЭР ХҮНДЭД
ХАРШИЛСАН АЛИВАА ҮЙЛДЭЛ ГАРГАХГҮЙ
БАЙХ,

8.1.6.

АЛБАНЫ НЭРИЙГ ХУВИЙН
ЗОРИЛГООР АШИГЛАХГҮЙ БАЙХ.

8.1.7.

Төрийн албан хаагч үйл ажиллагаандаа энэ
хуулийн 7.1-д заасан ёс зүйн нийтлэг хэм
хэмжээг сахин биелүүлэхийн тулд Төрийн
албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйл,
Авлигын эсрэг хуулийн 8.1 дэх хэсэг, 10
дугаар зүйлд заасан үүргээс гадна эдгээр
үүргийг хүлээнэ.

8.1.

- 37.1.1.Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуулийг дээдлэн хүндэтгэж, сахин биелүүлэх;
- 37.1.2.өргөсөн тангарагтаа үнэнч байж, нийтийн ашиг сонирхолд захирагдан ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй байх, хууль бус, шударга бус явдалтай эвлэрэхгүй байх;
- 37.1.3.эх орон, ард түмнийхээ тусын тулд иргэний ёсоор үндэсний язгуур ашиг сонирхолд захирагдан өөрт олгогдсон бүрэн эрхийн хүрээнд ажиллах, хүний нэр төр, алдар хүнд, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг дээдлэн хүндэтгэх;
- 37.1.4.улс төрийн албан хаагчаас бусад төрийн албан хаагч төрийн албан тушаал эрхлэх хугацаандаа улс төрийн аливаа нам, эвсэл, хөдөлгөөний үйл ажиллагаанд ямар нэг хэлбэрээр оролцохгүй байх;
- 37.1.5.хэрэв улс төрийн намын гишүүн бол намын гишүүнээс түдгэлзэж, тухайн төрийн албан тушаалд томилогдсон өдрөөс хойш долоо хоногийн дотор байгууллагын захиргаа болон харьяалах намдаа бичгээр албан ёсоор мэдэгдэх;
- 37.1.6.харьяа дээд шатны албан тушаалтны зөвхөн хуульд нийцсэн шийдвэрийг биелүүлэх;
- 37.1.7.төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, байгууллагын соёл, дэг журмыг сахиж, төрийн албаны нэр хүндийг эрхэмлэн дээдлэх;
- 37.1.8.өөрийн мэдлэг, чадвараа байнга хөгжүүлж, хийсэн ажлынхаа гүйцэтгэл, үр дүнгийн төлөө бүрэн хариуцлага хүлээх;
- 37.1.9.албан үүргээ гүйцэтгэж байхдаа болон тухайн албан тушаалыг эрхлэхээ зогсоосноос хойшхи хугацаанд төрийн болон албаны нууц, байгууллагын нууц, хүний эмзэг мэдээллийг чандлан хадгалах, хувийн болон бусдын ашиг сонирхлын төлөө ашиглахгүй, албан ёсны аливаа мэдээллийг эрх бүхий албан тушаалтны зөвшөөрөлгүйгээр тараахгүй байх;
- [/Энэ заалтад 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан./](#)
- 37.1.10.албан тушаалын бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхдээ улс төрийн аливаа нөлөөлөлд автахгүй төвийг сахих, хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр төр, засгийн бодлоготой холбогдсон асуудлаар зөвхөн албан ёсны байр суурийг илэрхийлэх;
- 37.1.11.холбогдох хуульд заасан журмын дагуу ашиг сонирхлын болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг зохих байгууллагад мэдүүлэх;
- 37.1.12.төрийн үйлчилгээг чирэгдэлгүйгээр чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай, соёлтой хүргэх, төрийн үйлчилгээг хүргэхдээ аливаа хэлбэрээр ялгаварлан гадуурхахгүй байх;
- 37.1.13.албан тушаалын тодорхойлолтод заасан зорилго, зорилт, чиг үүргийн хэрэгжилтийг хангах;
- 37.1.14.удирдлагын санаа бодолд нийцэх эсэхийг үл харгалзан тэдний гаргах шийдвэрээс үүдэн гарч болзошгүй сөрөг үр дагаврыг урьдчилан анхааруулж байх;
- 37.1.15.харьяа дээд шатны албан тушаалтныг төрийн бодлого боловсруулах, асуудал шийдвэрлэх, шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангах;
- 37.1.16.Хөдөлмөрийн тухай хууль, байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу ажлын цагийг үр бүтээлтэй ашиглах;
- 37.1.17.үндсэн ажлаасаа гадуур хуулиар зөвшөөрснөөс бусад ажил, үүрэг эрхлэхгүй байх;
- 37.1.18.хууль тогтоомжид заасан бусад үүрэг.

**ТӨРИЙН АЛБАНЫ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН
37 ДУГААР ЗҮЙЛ
“ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН
НИЙТЛЭГ ҮҮРЭГ”**

8.1.Энэ хуулийн 4.1-д заасан этгээд албан үүрэг гүйцэтгэх явцдаа олж мэдсэн авлигын талаарх мэдээллийг Авлигатай тэмцэх газарт нэн даруй мэдээлэх үүрэгтэй.

10.1.Энэ хуулийн 4.1-д заасан этгээд /цаашид "мэдүүлэг гаргагч" гэх/ хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг гаргах бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хороо Авлигатай тэмцэх газрын саналыг үндэслэн хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг гаргах албан тушаалын жагсаалтыг батална.

10.2.Мэдүүлэг гаргагч нь өөрийн болон гэр бүлийн гишүүдийн хөрөнгө, орлого, зээлийг үнэн зөв мэдүүлэх үүрэгтэй.

10.3.Мэдүүлэг гаргагч хөрөнгө, орлогын мэдүүлгээ тухайн албан тушаалд томилогдсон бужу сонгогдсон өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, цаашид тухайн алба хааж байгаа хугацаандаа жил бүрийн 02 дугаар сарын 15-ны дотор шинэчлэн гаргаж энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасан байгууллага, албан тушаалтанд өгөх үүрэгтэй.

10.4.Мэдүүлэг гаргагч энэ хуулийн 10.3-т заасан хугацаанд мэдүүлгээ мэдүүлсний дараа хөрөнгө, орлого нь нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг хоёр зуун тавь дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх бужу түүнээс дээш хэмжээгээр өөрчлөгдсөн бол түүнийг тухай бүр 30 хоногийн дотор мэдүүлнэ.

10.5.Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг энэ хуулийн 10.3, 10.4-т заасан хугацаанаас хожимдуулж гаргасан нь хүндэтгэн үзэх шалтгаангүй бол гаргаж өгөөгүйд тооцно.

10.6. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон Монгол Улсын Их Хурлын сонгуульд нэр дэвшигч Авлигатай тэмцэх газарт, бүх шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуульд нэр дэвшигч тухайн аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн сонгуулийн хороонд сонгуулийн хуульд заасан хугацаанд тус тус хөрөнгө, орлогын мэдүүлгээ гаргана.

10.7.Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн маягт, түүнийг бүртгэх, хадгалах журмыг Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хороо батална.

**АВЛИГЫН ЭСРЭГ
ХУУЛИЙН 8
ДУГААР ЗҮЙЛИЙН
8.1 ДЭХ ХЭСЭГ
"АВЛИГЫГ
МЭДЭГДЭХ ТУХАЙ"
10 ДУГААР ЗҮЙЛ
"ХӨРӨНГӨ,
ОРЛОГЫГ
МЭДҮҮЛЭХ"**

Төрийн албан хаагчид энэ хуулийн 7.1-д заасан нийтлэг хэм хэмжээг сахин биелүүлэхийн тулд Төрийн албаны тухай хуулийн 39 дүгээр зүйл, Авлигын Эсрэг хуулийн 7 дугаар зүйл, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн Гуравдугаар бүлэгт заасан хориглолт, хязгаарлалтаас гадна дараах үйл ажиллагааг хориглоно.

8.2.1

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ХУВЬД ХУУЛИАР ТОГТООСОН ИРГЭНИЙ ЭРХ, ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ ХЯЗГААРЛАЛТЫГ ҮГ, ҮЙЛДЛЭЭР ЭСЭРГҮҮЦЭХ, БУСДЫГ ӨДӨӨН ТУРХИРАХ,

8.2.2

УДИРДЛАГАДАА БАЙГАА ТӨРИЙН ЖИНХЭНЭ АЛБАН ХААГЧИЙГ УЛС ТӨРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТАТАН ОРОЛЦУУЛАХ,

8.2.3

ХҮНИЙ ЭМЗЭГ БОЛОН ХУВИЙН МЭДЭЭЛЛЭЭР БУСДЫГ ГУТААХ,

8.2.4

АЛБАНЫ ЧИГ ҮҮРЭГТЭЙ ХОЛБООТОЙ МЭДЭЭЛЛИЙГ САНААТАЙГААР НУУН ДАРАГДУУЛАХ, УДИРДЛАГЫН ШИЙДВЭР ГАРГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД СААД УЧРУУЛАХ,

8.2.5

ҮНДЭСНИЙ ӨВ УЛАМЖЛАЛ, ЁС ЗАНШЛЫГ ГУТААХ, ДОРОМЖЛОХ ҮЙЛДЭЛ ХИЙХ,

8.2.6

СОЁЛЫН ЯЛГААТАЙ ХЭВ ШИНЖИЙГ ХАРЬЦУУЛАХ, ШҮҮМЖЛЭХ, ЯЛГАВАРТАЙ ХАНДАХ,

8.2.7

АЛБАНЫ ЧИГ ҮҮРЭГТЭЙГЭЭ ХОЛБООГҮЙ ХУУЛЬ ЗӨРЧСӨН АМЛАЛТ ӨГӨХ,

8.2.8

АЛБАН ҮҮРГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭЖ БАЙХДАА БОЛОН АЖЛЫН БАЙРАНД СОГТУУРУУЛАХ УНДАА ХЭРЭГЛЭХ.

39.1.Төрийн албан хаагч хуульд зааснаас гадна дараахь үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно:

39.1.1.албан тушаалтанд хуульд нийцээгүй үүрэг, даалгавар өгөх, биелүүлэхийг шаардах;

39.1.2.албаны эрх мэдлээ хэтрүүлэх;

39.1.3.хуульд нийцээгүй шийдвэр гаргах;

39.1.4.албан тушаалын бүрэн эрхээ урвуулан ашиглах, хувийн ашиг сонирхолдоо нийцүүлэн бусдыг аливаа хэлбэрээр хавчин гадуурхах, эрхшээлдээ байлгах, түүнчлэн дарамт, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамт үзүүлэх;

39.1.5.улс төрийн намын гишүүн байх, улс төрийн нам, хөдөлгөөн, улс төрийн намын дэргэдэх төрийн бус байгууллага болон шашны байгууллагын үйл ажиллагаанд хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд аливаа хэлбэрээр оролцох;

39.1.6.Ерөнхийлөгчийн болон Улсын Их Хурал, аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн сурталчилгаанд аливаа хэлбэрээр оролцох, түүнд зориулалтын бус төсвийн хөрөнгө зарцуулах, төрийн өмч хөрөнгө, албаны унаа ашиглах;

39.1.7.ажил хаялт болон төрийн албаны хэвийн үйл ажиллагааг алдагдуулахад чиглэсэн бусад арга хэмжээ төлөвлөх, зохион байгуулах, тэдгээрт оролцох;

39.1.8.албан тушаалын бүрэн эрхээ шашны, эсхүл шашингүй үзлийн ухуулга, сурталчилгаа хийхэд ашиглах;

39.1.9.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зөвшөөрөлгүйгээр гадаад орны төрийн дээд цол, одон, медаль, төрийн бусад шагнал авах;

39.1.10.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд заасан болон Монгол Улс, гадаад улсын төрийн байгууллагын хооронд харилцан тохиролцсон албан томилолт болон ажиллаж байгаа байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтны зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд албан үүргээ гүйцэтгэхдээ аж ахуйн нэгж, иргэн, түүний дотор гадаадын байгууллага, иргэний зардлаар гадаад, дотоодод зорчих;

39.1.11.албаны бус зорилгод байгууллагын эд хөрөнгө, техник хэрэгсэл, санхүүгийн эх үүсвэр, мэдээллийн хангамж болон албаны мэдээллийг ашиглан завших;

39.1.12.Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 4.1.5, 4.1.6-д заасан хэлбэрээр иргэнийг ялгаварлан гадуурхах;

39.1.13.хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр болон цахим хуудас, нийгмийн сүлжээний хэрэгслээр төрийн бодлоготой холбоотой асуудлаар албан бус байр суурь, улс төрийн үзэл бодлоо илэрхийлэх, улс төрийн нам, эвсэл, нэр дэвшигчийн талаар эерэг, сөрөг мэдээ, мэдээлэл түгээх;

39.1.14.төрийн бодлого, үйл ажиллагааг эсэргүүцсэн аливаа жагсаал, цуглаанд оролцох, мэдээ, мэдээлэл тараах;

39.1.15.төрийн албан хаагчийг албан тушаал бууруулсан, төрийн албанаас чөлөөлсөн, халсантай холбоотой маргааныг шүүхээр эцэслэн шийдвэрлэгдэх хүртэл хугацаанд тухайн ажлын байранд томилгоо хийх;

**ТӨРИЙН АЛБАНЫ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН
39 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ
"ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНД
ХОРИГЛОХ ЗҮЙЛ"**

7.1.Энэ хуулийн 4.1-д заасан этгээдэд бусад хууль тогтоомжид тусгайлан хориглосноос гадна авлигын дараах зөрчлийг хориглоно:

7.1.1.албан үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэж байгаа төрийн албан хаагчид дарамт, шахалт үзүүлэх, хөндлөнгөөс оролцох, нөлөөлөх;

7.1.2.бусдад шан харамж өгөх, өгөхөөр амлах, зуучлах;

7.1.3.албан үүргээ гүйцэтгэхдээ хууль бусаар аливаа хувь хүн, хуулийн этгээдэд давуу байдал олгох, олгохоор амлах, бусдын эрхийг хязгаарлах;

7.1.4.төсвийн болон хандив, тусламжийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах;

7.1.5.албан үүргээ гүйцэтгэх, эсхүл гүйцэтгэхгүй байхтай холбогдуулан бусдаас шан харамж шаардах;

7.1.6.албаны эрх мэдэл буюу албан тушаалын байдлаа урвуулах, хэтрүүлэх;

7.1.7.албан тушаалын байдлаа ашиглан эд хөрөнгө олж авах, давуу эрх эдлэх;

7.1.8.үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих.

Тайлбар:Албан тушаалтан зургаан сарын албан тушаалын цалин хөлс, орлогоос илүү хөрөнгө, орлогыг хууль ёсны дагуу олсон болохыгоо үндэслэлтэй тайлбарлаж чадахгүй тохиолдолд үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих гэж үзнэ.

**АВЛИГЫН ЭСРЭГ
ХУУЛЬ 7 ДУГААР
ЗҮЙЛ
"ХОРИГЛОХ ЗҮЙЛ"**

АЛБАНЫ
МЭДЭЭЛЛИЙГ
АШИГЛАХТАЙ
ХОЛБОГДСОН
ХОРИГЛОЛТ

ОФФШОР БҮСЭД БАНКНЫ
ДАНС ЭЗЭМШИХ, ХӨДЛӨХ,
ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГӨ
ӨМЧЛӨХ, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД
БАЙГУУЛАХТАЙ
ХОЛБОГДСОН ХОРИГЛОЛТ

ШИЙДВЭР
ГАРГАХАД
НӨЛӨӨЛӨХИЙГ
ХОРИГЛОХ

АЛБАН ҮҮРГЭЭ
ГҮЙЦЭТГЭХТЭЙ
ХОЛБОГДСОН ХОРИГЛОЛТ,
ХЯЗГААРЛАЛТ

СУРТАЛЧИЛГААТАЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

ТӨЛӨӨЛӨЛТЭЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

ТӨЛБӨР АВАХТАЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

БЭЛЭГ АВАХТАЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

ХАНДИВ АВАХТАЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

ДАВХАР АЖИЛ
ЭРХЛЭХТЭЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

АЖ АХУЙН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХТЭЙ
ХОЛБОГДСОН
ХЯЗГААРЛАЛТ

УЛС ТӨРД НӨЛӨӨ БҮХИЙ
ЗАРИМ ЭТГЭЭДЭД ТАВИХ
ХОРИГЛОЛТ, ХЯЗГААРЛАЛТ

АЛБАН ТУШААЛААС
ЧӨЛӨӨЛӨГДСНИЙ ДАРААХ
ХЯЗГААРЛАЛТ

БУСАД ОРЛОГЫН
ХЯЗГААРЛАЛТ

НИЙТИЙН АЛБАНД
НИЙТИЙН БОЛОН
ХУВИЙН АШИГ
СОНИРХЛЫГ
ЗОХИЦУУЛАХ, АШИГ
СОНИРХЛЫН ЗӨРЧЛӨӨС
УРЬДЧИЛАН
СЭРГИЙЛЭХ ТУХАЙ
ХУУЛИЙН 3 ДУГААР
БҮЛЭГ
"АЛБАН ТУШААЛТАНД
ТАВИГДАХ ХОРИГЛОЛТ
ХЯЗГААРЛАЛТ"

14. ТӨРИЙН
АЛБАН
ХААГЧИЙН
ЁС ЗҮЙН
АСУУДЛААР
ГОМДОЛ,
МЭДЭЭЛЭЛ
ГАРГАХ

ХУУЛЬД ӨӨРӨӨР ЗААГААГҮЙ БОЛ ТӨРИЙН
АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛИЙН
ТАЛААР ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЛИЙГ ЭНЭ ХУУЛИЙН
14.3-Т ЗААСАН ХАРЪЯАЛЛЫН ДАГУУ ЁС ЗҮЙН
ХОРООНД, ЭСХҮЛ ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРООНД
ГАРГАНА.

ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛД ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛ ГАРГАСАН
НӨХЦӨЛ БАЙДЛЫН ТАЛААР ТОДОРХОЙ
ДУРДАЖ, ӨӨРТ БАЙГАА БОЛ НОТЛОХ
БАРИМТЫГ ХАВСАРГАСАН БАЙХ БӨГӨӨД
ИРГЭДЭЭС ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН
ТУШААЛТАНД ГАРГАСАН ӨРГӨДӨЛ,
ГОМДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ЗААСАН ШААРДЛАГЫГ ХАНГАСАН БАЙНА.

14.3.1. ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРОО ӨӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЛБАН ХААГЧИЙН БОЛОН ХАРЬЯАЛАХ БАЙГУУЛЛАГЫН ТОМИЛОХ ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ,

14.3.2. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ДЭРГЭДЭХ ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРОО АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГААС БУСАД БҮХ ШАТНЫ ЗАСАГ ДАРГА, ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНИЙ ХОЛБОГДОХ БАЙГУУЛЛАГЫН УДИРДАХ АЛБАН ТУШААЛТАН БОЛОН АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХУУЛИЙН 4.1.3, 4.1.5, 4.1.9-Д ЗААСАН ЭТГЭЭДИЙН,

14.3.3. ЁС ЗҮН ХОРОО ТӨРИЙН ӨНДӨР, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ АЛБАН ТУШААЛТАН БОЛОН ЭНЭ ХУУЛИЙН 14.3.1, 14.3.2-Т ЗААСНААС БУСАД ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН УДИРДАХ АЛБАН ТУШААЛТАН, АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХУУЛИЙН 4.1.4-Т ЗААСАН ЭТГЭЭДИЙН,

ТАХ-ИЙН ЁС ЗҮЙН
ХУУЛЬ
ТОГТООМЖИЙН
ХЭРЭГЖИЛТЭД
ХЯНАЛТ ТАВИХ, ЁС
ЗҮЙН ЗӨРЧЛӨӨС
УРЬДЧИЛАН
СЭРГИЙЛЭХ, СОЁН
ГЭГЭЭВҮҮЛЭХ ЧИГ
ҮҮРЭГТЭЙ

ТӨРИЙН БОЛОН
НУТГИЙН
УДИРДЛАГЫН
БАЙГУУЛЛАГЫН
ДЭРГЭДЭХ ЁС
ЗҮЙН ДЭД
ХОРОО

14.4. ЁС ЗҮЙН ХОРООНЫ ГИШҮҮНИЙ ЁС ЗҮЙТЭЙ ХОЛБООТОЙ ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЛИЙГ УИХ-ЫН ЁС ЗҮЙ, САХИЛГА, ХАРИУЦЛАГЫН БАЙНГЫН ХОРОО ХЯНАН ҮЗЭЖ, ШААРДЛАГАТАЙ ТОХИОЛДОЛД САНАЛ, ДҮГНЭЛТЭЭ УИХ-Д ТАНИЛЦУУЛНА.

14. ТӨРИЙН
АЛБАН
ХААГЧИЙН
ЁС ЗҮЙН
АСУУДЛААР
ГОМДОЛ,
МЭДЭЭЛЭЛ
ГАРГАХ

ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН
АСУУДЛААР ГАРГАСАН
ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЛИЙГ
ЭНЭХҮҮ ХАРЬЯАЛЛЫН
ДАГУУ ШАЛГАЖ,
ШИЙДВЭРЛЭНЭ

ХУУЛЬД ӨӨРӨӨР
ЗААГААГҮЙ БОЛ ЭНЭ
ХУУЛИЙН 8.1, 8.2 (төрийн
албан хаагчид тавигдах ёс
зүйн нийтлэг шаардлага)-Т
ЗААСНЫГ ЗӨРЧСӨН
ТОХИОЛДОЛД ТОМИЛОХ
ЭРХ БҮХИЙ БАЙГУУЛЛАГА,
АЛБАН ТУШААЛТАН ЁС
ЗҮЙН ХОРООНЫ, ЁС ЗҮЙН
ДЭД ХОРООНЫ
ДҮГНЭЛТИЙГ ҮНДЭСЛЭН
ЗӨРЧЛИЙН ШИНЖ
БАЙДАЛ, АНХ БУЮУ
ДАВТАН ҮЙЛДСЭНИЙГ НЬ
ХАРГАЛЗАН...

ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГЫН **АЛЬ НЭГИЙГ НОГДУУЛНА.**

16.1.1.ГОМДОЛ
ГАРГАГЧИД, ЭСХҮЛ ОЛОН
НИЙТИЙН ӨМНӨ УУЧЛАЛТ
ГУЙХЫГ ҮҮРЭГ БОЛГОХ,

16.1.2 ӨӨРТ НЬ
ГАНЦААРЧИЛСАН
ХЭЛБЭРЭЭР САНУУЛАХ,

16.1.3.БАЙГУУЛЛАГЫН
АЛБАН ХААГЧДЫН ӨМНӨ
НЭЭЛТТЭЙ САНУУЛАХ,

16.1.4.ТӨРИЙН АЛБАНЫ
ТУХАЙ ХУУЛЬД ЗААСНЫ
ДАГУУ ТӨРИЙН АЛБАНААС
ХАЛАХ

ТӨРИЙН АЛБАН
ХААГЧИД
ЁС ЗҮЙН
ХАРИУЦЛАГА
ХҮЛЭЭЛГЭХ

16.4. ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИД ЭНЭ ХУУЛЬД ЗААСНЫ ДАГУУ ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭЛГЭСЭН НЬ ХУУЛЬД ЗААСНЫ ДАГУУ ЭРҮҮГИЙН, ЗӨРЧЛИЙН, САХИЛГЫН ХАРИУЦЛАГААС ЧӨЛӨӨЛӨГДӨХ ҮНДЭСЛЭЛ БОЛОХГҮЙ.

16.5. ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛИЙГ ИЛРҮҮЛСНЭЭС ХОЙШ 6 САР, ЗӨРЧИЛ ГАРГАСНААС ХОЙШ 12 САРААС ИЛҮҮ ХУГАЦАА ӨНГӨРСӨН БОЛ ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭЛГЭХГҮЙ.

16.6. ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭЛГЭСЭН ӨДРӨӨС ХОЙШ НЭГ ЖИЛИЙН ДОТОР ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛ ГАРГААГҮЙ БОЛ ТҮҮНИЙГ ЁС ЗҮЙН ШИЙТГЭЛГҮЙД ТООЦНО.

Урьдчилсан гэрээний үндсэн дээр
Хуульчид хуульчид хуульчид

17.1. ЁС ЗҮЙН ХОРОО, ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРООНЫ ДҮГНЭЛТЭЭР ТУХАЙН АЛБАН ХААГЧ ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛ ГАРГАСАН НЬ ТОГТООГДСОН БОЛ ТҮҮНД АЛБАН ЁСООР МЭДЭГДСЭНЭЭР ХАРИУЦЛАГЫГ САЙН ДУРААРАА ХҮЛЭЭХ БОЛОМЖ ОЛГОНО.

17.2. ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ ДАРААХ ХЭЛБЭРЭЭР ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГЫГ САЙН ДУРААРАА ХҮЛЭЭЖ БОЛНО.

17.2.1. ХАМТ ОЛНООС, ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛ ГАРГАГЧААС, ЭСХҮЛ ОЛОН НИЙТИЙН ӨМНӨ УУЧЛАЛ ГҮЙХ

17.2.2. ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ЗӨРЧСӨНӨӨ ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ, ӨӨРИЙН ХҮСЭЛТЭЭРЭЭ АЛБАН ТУШААЛААС ЧӨЛӨӨЛӨГДӨХ

18 ДУГААР ЗҮЙЛ. ГОМДОЛ ГАРГАХ
18.1. ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ ЁС ЗҮЙН ХАРИУЦЛАГА ХҮЛЭЭЛГЭСЭН ШИЙДВЭРИЙГ ҮНДЭСЛЭЛГҮЙ ГЭЖ ҮЗВЭЛ ГОМДЛОО УГ ШИЙДВЭРИЙГ МЭДЭГДСЭНЭЭС ХОЙШ 30 ХОНОГИЙН ДОТОР ШҮҮХЭД ГАРГАЖ БОЛНО.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

